

Silomunuaisjäkälä

Stuplav

Nephroma bellum

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Silomunuaisjäkälä on ruusukkeinen jäkälä, joka on halkaisijaltaan enintään 10 cm. Jäkälän yläpinta on siniharmaa – harmaanruskea ja yleensä sileä. Alapinta on keskiosista tummemman ruskea ja reunoilta vaalea. Alapinta on reunoilta hyvin sileä, mutta keskeemmältä toisinaan lyhytkarvainen. Silomunuaisjäkälän liuskat ovat jopa 1 cm levyisiä, osin liittäin kasvavia ja reunoilla on toisinaan pikkuliuskoja. Silomunuaisjäkälän malto on valkoista. Liuskojen reunojen alapinnalla sijaitsevat ruskeat kotelomaljat ovat hyvin yleisiä ja ne ovat enintään 1 cm halkaisijaltaan. Silomunuaisjäkälä eroaa äärimmäisen uhanalaisesta lännenmunuaisjäkälästä (*N. laevigatum*) mallon valkean värin perusteella.

Elinympäristö ja levinneisyys

Silomunuaisjäkälä kasvaa vanhoilla lehtipuilla, varsinkin raidalla ja haavalla, mutta toisinaan myös katajilla ja koivupötkelöillä. Joskus laji kasvaa myös sammaleisilla kivillä ja kallioseinämillä. Silomunuaisjäkälä viihtyy kosteilla varjoisilla paikoilla sekä kangasmetsissä että lehdoissa. Silomunuaisjäkälää esiintyy koko maassa, Pohjois-Suomessa yleisempänä kuin Etelä-Suomessa.

Nykytila ja uhkatekijät

Silomunuaisjäkälää uhkaavat hakkuut, ilmansaasteet ja ylisuuri hirvieläinkanta, joka haittaa sopivien lehtipuiden uusiutumista lajin kasvupaikoilla. Myös liiallinen kuusten varjostus on lajille haitallista. Varsinkin Etelä-Suomen esiintymät ovat usein pieniä ja huonokuntoisia. Laji on Etelä-Suomessa alueellisesti uhanalainen.

Hoitosuositukset

Silomunuaisjäkälän kasvupaikka tulisi säilyttää varjoisena ja etenkin raidat ja haavat tulisi säästää. Kuusia tulisi kuitenkin tarvittaessa poistaa liiallisen varjostuksen estämiseksi.

Lähteet

Stenroos, S., Ahti, T., Lohtander, K. & Myllys, L. (toim.) 2011: Suomen jäkäläopas. — Norrlinia 21: 1–534.

Kuva: Jouko Rikkinen, CC-BY-NC-4.0 [laji.fi](https://www.laji.fi)